

Dosarul nr. 2ra-514/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Sv. Vîșcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serghei Mocanu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Mocanu
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a contestației și repararea
prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 02 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 13 mai 2019, Serghei Mocanu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova solicitând constatarea
încălcării dreptului său subiectiv la examinarea în termen rezonabil a contestației din
21 noiembrie 2017 privind anularea procesului-verbal și a deciziei din 08 noiembrie
2017, întocmite de O.S. al SP-1 al IP Ciocana, M. Mazur, pentru perioada de 21
noiembrie 2017 - 07 mai 2019, încasarea din contul bugetului de stat a prejudiciului
moral în sumă de 2000 de euro.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în data de 21 noiembrie 2017 a
depus în cancelaria Inspectoratului de Poliție Ciocana contestație privind anularea
procesului-verbal și a deciziei din 08 noiembrie 2017, întocmite de O.S. al SP-1 al
IP Ciocana, M. Mazur, care până la moment nu a fost examinată.

Astfel, a susținut că dreptul la examinarea pricinii nominalizate într-un termen
rezonabil i-a fost încălcat prin durata excesivă a procesului.

Prin hotărârea din 17 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a
respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Mocanu
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălcării dreptului subiectiv la examinarea în termen rezonabil a contestației din 21
noiembrie 2017 privind anularea procesului-verbal și deciziei din 08 noiembrie
2017, întocmite de O.S. al SP-1 al IP Ciocana, M. Mazur, pentru perioada 21
noiembrie 2017-07 mai 2019, încasarea din contul bugetului de stat cu titlu de
prejudiciu moral suma de 2000 de euro.

Prin decizia din 02 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul
declarat de către Serghei Mocanu și s-a menținut hotărârea din 17 iulie 2020 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relevat că, reieșind din circumstanțele stabilite, instanța de fond just a statuat că, termenul rezonabil de judecare a cauzei contravenționale menționate a fost respectat, or, potrivit actelor probatorii, s-a stabilit cu certitudine că materialul contravențional s-a aflat pe rolul instanțelor de judecată naționale în vederea asigurării desfășurării procesului cu respectarea unor principii fundamentale, ținându-se cont de agenda judecătorilor naționali și supraîncărcării instanțelor judecătorești naționale.

Astfel, contestația înaintată de Mocanu Serghei a fost soluționată în termenul de referință 21 noiembrie 2017- 26 iunie 2019, în termen total de 1 an și 6 luni. Astfel, în perioada de referință nu s-au evidențiat termene de pasivitate a instanțelor de judecată îndeosebi a celor de recurs, reclamantul nici nu a invocat termene de întâzieri îndelungate și neîntemeiate, rejudecările au fost stringente pentru corectarea erorilor instanțelor de fond, reclamantul în perioada de referință nu a fost limitat în drepturile sale având interes la examinarea unei contestații împotriva unei acuzații ce risca doar amendă de 900 lei, care a fost anulată în urma examinării cauzei.

Sub acest aspect, instanța de apel a constatat lipsa din partea autorității judecătorești a unor amânări nejustificate a ședințelor de judecată sau tergiversarea în alt mod a procesului de examinare contestației înaintate de Mocanu Serghei manifestată din partea instanței de judecată.

Or, dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei în mod obligatoriu urmează a fi coroborat cu termenii prevăzuți de legislația procesuală, cu respectarea unor așa principii fundamentale cum ar fi: principiul disponibilității, principiul contradictorialității și egalității în drepturi a participanților la proces, principii care în ansamblul lor materializează dreptul părții la un proces echitabil. Examinarea cauzei în termen rezonabil este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil și prin urmare, nu poate prevala asupra acestuia din urmă.

În acest sens relevanță prezintă Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 22 septembrie 2009, pronunțată în cauza Bican versus România (cererea nr. 37338/02), din care rezultă că statul nu poate fi făcut vinovat de durata procedurilor, în timp ce însuși reclamantul a stat la originea acestui lucru. Curtea a accentuat: conduita persoanei constituie un fapt obiectiv, care nu poate fi imputat statului pârât și numai lipsa de promptitudine imputabilă autorităților judiciare competente, poate să conducă la constatarea unei depășiri a termenului rezonabil contrar convenției [Brechos împotriva Greciei (dec.), nr. 7632/04, 11 aprilie 2006; Zabelina împotriva Ucrainei (dec.), nr. 31094/02, 15 ianuarie 2008].

Cu referire la miza (interesul) acordat prin litigiul în cauză pentru partea apelantă, instanța de apel a relevat că aceasta urmează a fi privită sub desprinderea și aprecierea importanței sau scopului prin procesul inițiat - pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la examinarea în termen nerezonabil a cauzei.

Miza pentru reclamant relevă importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil. Referitor la importanța procesului pentru reclamant, instanța de apel a reținut că în speța principală, obiect al examinării a constituit obținerea unei soluții judecătorești de anulare a procesului verbal cu privire la contravenție și hotărârii privind aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă.

După cum rezultă din raportul prezentat, la examinarea cauzei

contravenționale, Mocanu Serghei, deși, a fost citat legal nu a participat, respectiv, instanța de fond just a statuat lipsa interesului stringent de a obține o soluție pe fond în termeni restrânși.

La acest capitol, instanța de apel a reținut că, potrivit practicii constatăte ce se desprinde din deciziile CEDO - participanții la procesul de judecată, inițiind proceduri în justiție, sau aflând despre implicarea în cadrul unei cauze judiciare, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său, iar analizate și sub acest aspect circumstanțele speței demonstrează lipsa în prezenta speță a temeiurilor legale pentru constatarea încălcării dreptului apelantului de judecare în termen rezonabil a cauzei contravenționale.

La 27 ianuarie 2021, Serghei Mocanu a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 02 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele de judecată au interpretat și au aplicat greșit normele de drept material, nu s-au expus motivat asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale litigiului. La fel, a indicat că hotărârile judecătorești încalcă drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Totodată, a menționat că instanțele nu au pătruns în esența pricinii deduse judecății, nu a elucidat și nu a constatat pe deplin circumstanțele pentru justa soluționare a cauzei, a determinat incorect sarcina probațiunii, Astfel, recursul declarat este efectiv. Or, respingerea cerințelor nu a fost motivată prin norme materiale. De altfel, eronat s-a reținut că nu are dreptul la acțiune conform Legii nr.87 din 21 aprilie 2011.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului conform scrisorii de însoțire datate cu 25 februarie 2021 (f.d.141) și a fost recepționată la 03 martie 2021, conform avizului de recepție (f.d.142).

Referința la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 02 decembrie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 27 ianuarie 2021, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Serghei Mocanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serghei Mocanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Serghei Mocanu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Serghei Mocanu împotriva deciziei din 02 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat